

METODICKÝ POKYN PRO POSKYTOVATELE ODBORNÉ PRAXE

Odborná praxe ve zdravotnickém zařízení je příležitostí pro studenty seznámit se s fungováním klinického pracoviště a výkony poskytovanými pacientům. Student se v rámci odborné praxe seznámí s prostředím budoucího povolání, konkrétní pracovní činností specializovaného zdravotnického zařízení a získá praktické dovednosti. Cílem těchto odborných praxí je připravit vysokoškolsky kvalifikované zdravotnické pracovníky pro výkon konkrétního povolání.

Veškerá praktická výuka je vedena v rozsahu působnosti stanovené zákonem č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů a v souladu s vyhláškou č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

Použitá terminologie

Dohlízející osoba: Je pověřený pracovník ze zdravotnického zařízení, který:

- zajistí studentovi školení BOZP na příslušném pracovišti;
- seznámí studenta s chodem pracoviště;
- vyčlení pro studenta prostor pro převlékání a uložení osobních věcí;
- seznámí studenta s případnými benefity, které zdravotnické zařízení nabízí v případě individuální odborných stáží a praxí (ubytování apod.);
- školí studenta a napomáhá mu k získání praktických dovedností v daném oboru;
- přizpůsobí praktickou výuku studentovi tak, aby byl schopen splnit předepsané výkony (požadované výkony jsou uvedeny v deníku odborné praxe);
- kontroluje a zodpovídá za studenta v průběhu odborné praxe na pracovišti;
- po ukončení odborné praxe potvrdí dohlízející osoba studentovi docházku i provedené výkony do deníku odborné praxe.

Předepsané výkony plněné studentem v rámci odborné praxe: U každého nelékařského zdravotnického studijního programu jsou stanoveny požadované výkony, které by měl být student schopen vykonávat po absolvování odborných praxí v rámci studia. Praktické dovednosti získané na základě požadovaných výkonů připravují studenta na jeho budoucí povolání. Předepsané výkony jsou součástí deníku odborné praxe.

Deník odborné praxe: Každý student je na odbornou praxi vybaven deníkem odborné praxe (Logbook). Jedná se o dokument, který je určen pro průběžné zaznamenávání studentem provedených výkonů a docházky na odborné praxe. V deníku odborné praxe jsou uvedeny:

- osobní informace o studentovi (jméno, příjmení, adresa trvalého bydliště, e-mail a telefon);

- potvrzení od garanta odborné praxe o studentově očkování proti virové hepatitidě typu B, vůči spalničkám a proti tetanu;
- seznam požadovaných výkonů v jednotlivých oblastech odborné praxe, které by měl student alespoň z 80 % splnit;
- název a kód odborné praxe, termín praxe a název zdravotnického zařízení v daném školním roce a předepsaný počet hodin praktické výuky;
- kontaktní údaje na dohlízející osobu u příslušné odborné praxe;
- hodnocení studenta za přístup a provedené výkony na odborné praxi (splnil/nesplnil, započteno/nezapočteno a v případě klasifikačního hodnocení má pověřená osoba možnost udělit studentovi známku);
- prostor pro poznámky, kde má dohlízející osoba možnost písemně ohodnotit přístup studenta na odborné praxi (výtka, na základě které nemusí garant odborné praxe studentovi uznat a uzavřít odbornou praxi či pochvala studenta za aktivní přístup v průběhu celé praxe);
- závěrečné hodnocení studenta na odborných praxích v rámci celého studia, které uděluje garant odborné praxe na základě splnění předepsané počtu hodin praktické výuky, absolvování předepsaných výkonů a aktivního přístupu studenta na odborné praxi v rámci celého studia.

Garant odborné praxe: Je pověřený pracovník Fakulty biomedicínského inženýrství (dále jen FBMI), který zajišťuje odborné praxe a zodpovídá, že student má před nástupem na odbornou praxi:

- zajištěno pojištění odpovědnosti za škodu;
- platné očkování proti virové hepatitidě typu B, vůči spalničkám a proti tetanu;
- obdržel deník odborné praxe;
- byl seznámen s pokyny na pracovní oděv a vizitku pro identifikaci studenta (pokud zdravotnické zařízení nevyžaduje jinak);
- vyřízenou smlouvu na odbornou praxi schválenou a podepsanou ze strany zdravotnického zařízení i ze strany FBMI;
- podepsané čestné prohlášení o mlčenlivosti studenta v průběhu odborné praxe;
- stanovenou dohlízející osobu ve zdravotnickém zařízení;
- splněné další požadavky zdravotnického zařízení (lékařská prohlídka, zdravotní způsobilost, vybavení osobním dozimetrem apod.).

Garant odborné praxe může rovněž provádět průběžnou kontrolu deníku odborné praxe i kontrolu studenta na odborné praxi ve zdravotnickém zařízení. V případě kontroly ve zdravotnickém zařízení je zpracován hospitační záznam, který svým podpisem potvrdí dohlízející osoba, student a garant odborné praxe.

Student se specifickými potřebami: Jedná se o studenty se zrakovým postižením, sluchovým postižením, pohybovým postižením, specifickou poruchou učení, poruchou autistického spektra či jinými potížemi. Ke studentům se specifickými potřebami je v rámci odborné praxe ve zdravotnickém zařízení přistupováno individuálně a na základě doporučených postupů studentova specialisty.

Postup zajištění odborné praxe

Platné očkování studenta

Pověřený pracovník FBMI zajišťující odborné praxe zodpovídá, že student, který nastupuje na odbornou praxi má očkování proti virové hepatitidě typu B, vůči spalničkám a proti tetanu.

Smlouva na odbornou praxi

Na odbornou praxi student nastoupí po předchozím schválení termínů konání praktické výuky a vyřízení potřebné dokumentace (smlouva na odborné praxe, školení BOZP, prohlášení o mlčenlivosti apod.). Termín konání odborné praxe může být domluven s pověřeným pracovníkem z FBMI, který zajišťuje odborné praxe nebo může o termín odborné praxe požádat student. Na základě schválení termínu odborné praxe ze strany zdravotnického zařízení a určení zodpovědné osoby (zodpovědná osoba dohlíží a zodpovídá za studenta v průběhu jeho odborné praxe ve zdravotnickém zařízení) je vyhotovena smlouva mezi FBMI a zdravotnickým zařízením. V případě, že zdravotnické pracoviště vyžaduje dodání také studentem podepsaného prohlášení o mlčenlivosti, je tento formulář zaslán do zdravotnického zařízení spolu se smlouvou. Postup vyhotovení smlouvy se liší, neboť:

- některá zdravotnická zařízení mají s FBMI uzavřenou rámcovou smlouvu;
- některá zdravotnická zařízení mají vlastní smlouvy;
- některá zdravotnická pracoviště přijmou jednorázovou příkazní smlouvu z FBMI.

Smlouvu na odborné praxe podepisuje nejdříve FBMI a poté jsou dle požadavků na počet výtisků (obvykle 2 výtisky či 3 výtisky smlouvy) odeslány podepsané smlouvy ze strany FBMI do zdravotnického zařízení. Po podepsání smlouvy ze strany zdravotnického zařízení je minimálně jeden výtisk smlouvy odeslán zpět na FBMI (obvykle na jméno zodpovědného pracovníka, který je u příslušného studijního oboru/programu pověřen odbornými praxemi). Dle pokynů zdravotnického zařízení absolvuje student před nástupem (nejpozději v den nástupu na odbornou praxi) školení BOZP.

Průběh odborné praxe ve zdravotnickém zařízení

Povinnosti studenta v průběhu odborné praxe ve zdravotnickém zařízení:

- student dochází na odbornou praxi dle rozpisu garanta odborné praxe ve schváleném termínu;
- student se na praxi dostaví včas a v předepsaném pracovním oděvu (bílé tričko s logem FBMI, bílé kalhoty a pracovní obuv s pevnou patou/páskem, vizitka pro identifikaci studenta) pokud není ze strany zdravotnického zařízení požadováno jinak;
- student se po příchodu na pracoviště nahlásí zodpovědné dohlízející osobě (pověřená osoba ze zdravotnického zařízení);
- na pracoviště si vezme pouze potřeby nutné k výkonu odborné praxe, ostatní věci (civilní oděv, mobilní telefony atd.) si uloží v šatně nebo místě k tomu určené dohlízející osobou;

- v průběhu praxe se student aktivně zapojuje do procesu;
- průběžně si do deníku odborné praxe zaznamenává výkony, u kterých asistoval či prováděl pod kontrolou dohlízející osoby;
- dbá pokynů dohlízejícího osoby a plní pouze zadané úkoly pod vedením dohlízející osoby;
- dodržuje předepsaný stanovený počet hodin odborné praxe;
- dodržuje zásady a principy příslušných etických kodexů;
- dodržuje povinnou mlčenlivost;
- na konci odborné praxe si student nechá potvrdit docházku do deníku odborné praxe (podpis zodpovědného pracovníka a razítko zdravotnického zařízení);
- v případě úrazu nahlásí tuto skutečnost dohlízející osobě a garantovi odborné praxe;
- v případě poškození vybavení ve zdravotnickém zařízení nahlásí tuto skutečnost dohlízející osobě a informuje garanta odborné praxe;
- v případě nemoci či jiných závažných důvodů, díky kterým se nemůže student dostavit na odbornou praxi, je student povinen nahlásit svou absenci garantovi odborné praxe a omluvit se z odborné praxe také dohlízející osobě;
- studentka je povinna nahlásit graviditu garantovi odborné praxe (dle studijního programu: riziko infekčního prostředí, zákaz vstupu těhotných žen do kontrolovaného pásma atd.);
- chybějící praxi si nahradit v termínu, který stanoví garant odborné praxe.

Dohlízející osoba kontroluje studenta v rámci odborné praxe ve zdravotnickém zařízení. Pravidelnou docházku a náplň odborné praxe ve stanoveném termínu stvrzuje dohlízející osoba svým podpisem a razítkem do deníku odborné praxe (kontrola provedených výkonů, které student uvedl do deníku odborné praxe). Dohlízející osoba je rovněž studentovi nápomocna v případech, kdy student neumí zadaný úkol plnit samostatně a podá studentovi srozumitelné vysvětlení. Dbá na rozvoj studenta z hlediska praktických dovedností i k samostatnému plnění zadaných úkolů. V případě, že zdravotnické zařízení nabízí v rámci odborné praxe studentovi ubytování, informuje dohlízející osoba studenta, jakého pracovníka má student oslovit a s kým příslušné ubytování zajistí.

Dokumentace

V rámci odborné praxe je vedena příslušná dokumentace. Student má před nástupem na odbornou praxi zajištěno:

- platné očkování (proti virové hepatitidě typu B, vůči spalničkám a proti tetanu);
- deník odborné praxe pro průběžný záznam provedených výkonů, kontrolu docházky a další sdělení dohlízejícího pracovníka;
- smlouvu na odbornou praxi;
- prohlášení o mlčenlivosti;
- pojištění odpovědnosti za škodu;
- další formuláře požadované ze strany zdravotnického zařízení (prohlášení o bezinfekčnosti studenta apod.);

- další formuláře nezbytné pro plynulý průběh odborné praxe ve zdravotnickém zařízení (studenti se specifickými potřebami apod.).

Doplňující informace o řízení odborné praxe

Odborná praxe je nedílnou součástí studia nelékařských zdravotnických programů, díky níž si studenti prohloubí zkušenosti získané z teoretické výuky a které studenta připravují na budoucí povolání a zvládání následné každodenní praxe. Dohlízející osoba má možnost v případě opakované odborné praxe sledovat progres a rozvoj v praktických dovednostech i komunikačních schopnostech studenta. V případě zájmu může zdravotnické zařízení oslovit garanta odborné praxe s nabídkou volných pracovních míst pro daný studijní program.

Garant odborné praxe komunikuje s dohlízející osobou a je průběžně informován o přístupu studenta na odborné praxi. Odborné praxe mohou být u vybraných nelékařských zdravotnických studijních programů zakončeny zkouškou praktických dovedností. Tato zkouška je uskutečněna pod vedením odborně způsobilé osoby, která na celý průběh zkoušky dohlíží. Pro úspěšné vykonání zkoušky je zapotřebí prokázání praktických dovedností a zodpovězení teoretických otázek. Hodnocení zkoušky praktických dovedností je zapsáno do deníku odborné praxe odborně způsobilou osobou.

Tento materiál podléhá licenci: Creative Commons BY 4.0

Tento materiál je spolufinancován z prostředků Evropské unie a státního rozpočtu ČR.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Příjemce:	České vysoké učení technické v Praze
Registrační číslo projektu:	CZ.02.2.69/0.0/0.0/16_015/0002382
Název projektu dle MS2014+:	Institucionální podpora Českého vysokého učení technického v Praze